

Bijlage HAVO
2010

tijdvak 1

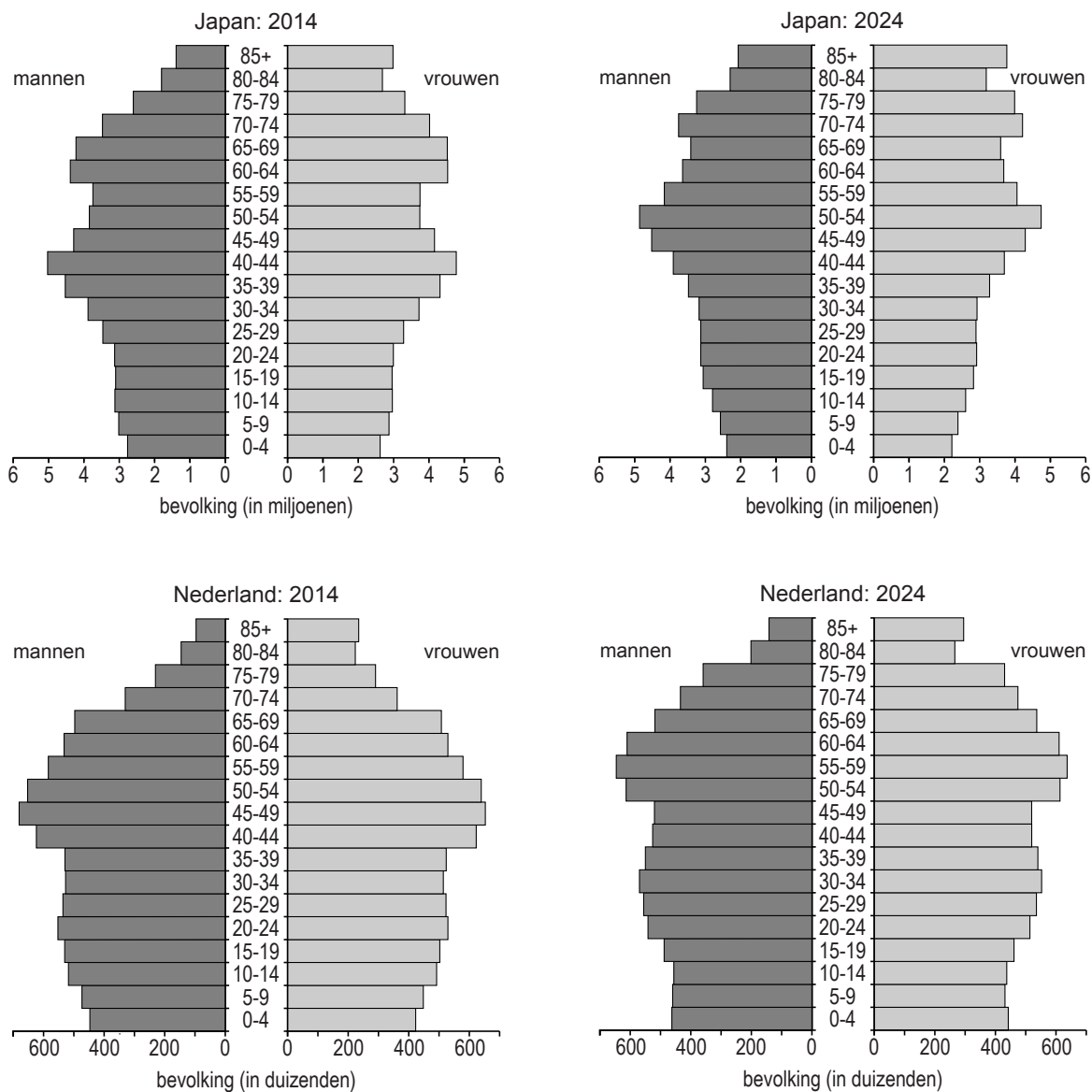
aardrijkskunde

Bronnenboekje

Opgave 1 – Een demografische vergelijking tussen Nederland en Japan

bron 1

Bevolkingsdiagrammen van Japan en Nederland in 2014 en 2024

vrij naar: www.census.gov/ipc

bron 2

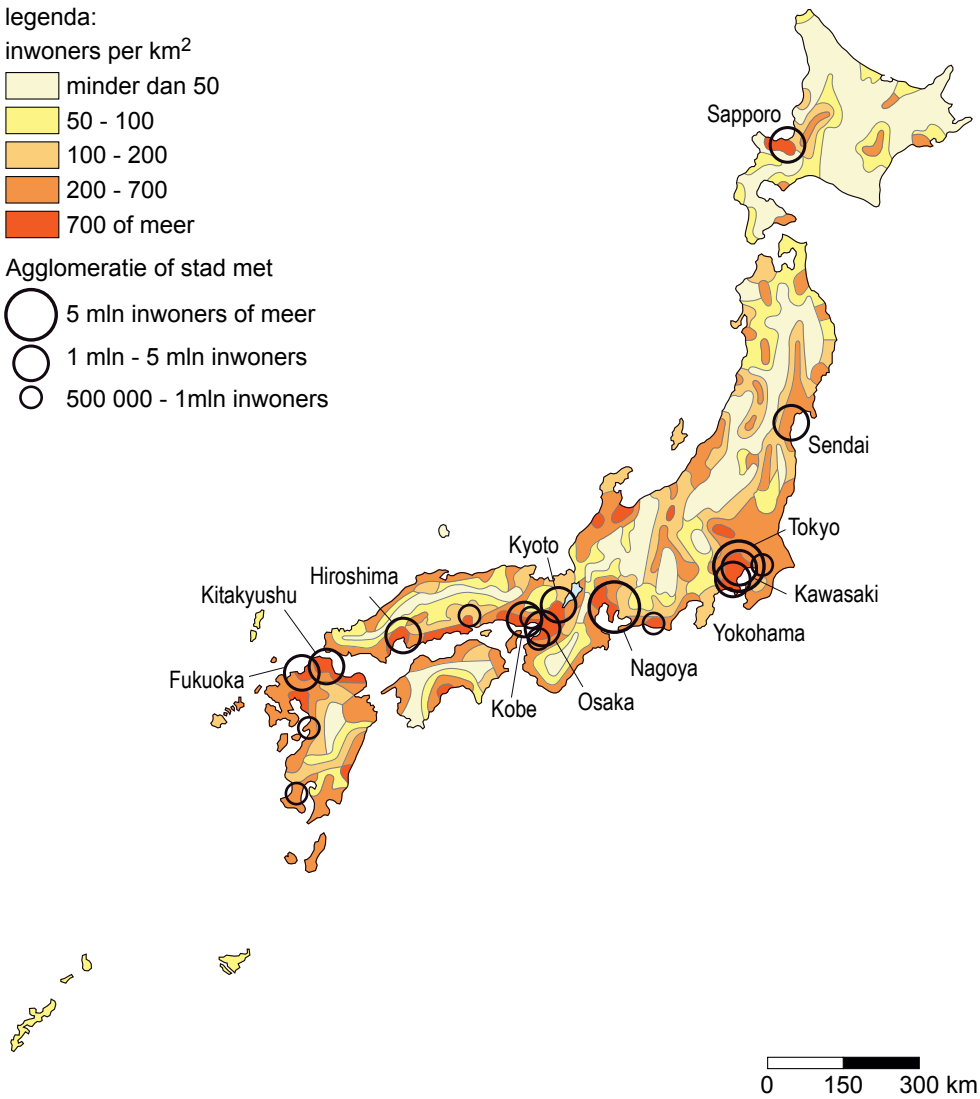
Japan, bevolkingsdichtheid (2006)

legenda:

- inwoners per km²
- minder dan 50
 - 50 - 100
 - 100 - 200
 - 200 - 700
 - 700 of meer

Agglomeratie of stad met

- 5 mln inwoners of meer
- 1 mln - 5 mln inwoners
- 500 000 - 1mln inwoners

bron: De Grote Bosatlas, 53e druk, 2007

Opgave 2 – Transnationale activiteiten

bron 1

Transnationale betrokkenheid als belemmering voor integratie?

Internationale migratiestromen zijn in deze tijd van globalisering omvangrijker en meer gevarieerd van samenstelling. Ook is er sprake van een nieuw soort migratie. Het oude idee van migratie was altijd dat migranten zich óf permanent vestigen in het gastland óf slechts tijdelijk blijven en daarna weer terugkeren naar het herkomstland. Tegenwoordig is dit onderscheid tussen permanente en tijdelijke migratie moeilijker te maken. De hedendaagse transnationale migrant verplaatst zich niet van de ene samenleving naar de andere, maar is iemand die in meerdere werelden thuis is (inclusief het land van herkomst), meerdere talen spreekt en niet zelden zijn of haar brood verdient met grensoverschrijdende economische activiteiten. Als gevolg van dit alles zouden nieuwe, transnationale sociale verhoudingen ontstaan. Gesproken wordt van de opkomst van 'transnationale gemeenschappen', gemeenschappen met een transnationale identiteit.

vrij naar: Snel, E., G. Engbersen, A. Leerkes, Sociologische Gids, 2004-2 en www.eur.nl/fsw/staff/homepages/snel/artikel_transnationaal.pdf

bron 2**Overzicht van transnationale activiteiten van een aantal herkomstgroepen in Nederland (in %) (2003)**

	Marokkanen	Antillianen	Irakezen	Mensen afkomstig uit voormalig Joegoslavië	Japanners	Amerikanen
Alledaagse economische activiteiten						
Maakt geld over naar familie	40	16	72	62	2	4
Stuurt goederen naar herkomstland	28	14	4	54	12	14
Bezit huis in herkomstland	16	8	14	46	24	14
Professionele economische activiteiten						
Investeert in bedrijven in herkomstland	2	2	6	0	10	24
Gaat voor zaken naar herkomstland	0	8	0	2	14	32
Politieke activiteiten						
Leest kranten herkomstland	10	58	62	70	54	66
Deelnemen demonstraties m.b.t. herkomstland	4	6	52	58	4	6
Sociaal-culturele activiteiten in het herkomstland						
Bezoekt familie of vrienden in herkomstland	90	78	36	92	72	86
Geregeld contact met familie of vrienden in herkomstland	72	82	94	92	92	98
Sociaal-culturele activiteiten in het gastland						
In Nederland lid van organisatie m.b.t. herkomstland	16	16	62	8	18	16
Bezoekt bijeenkomsten met voornamelijk landgenoten	50	60	62	60	38	19

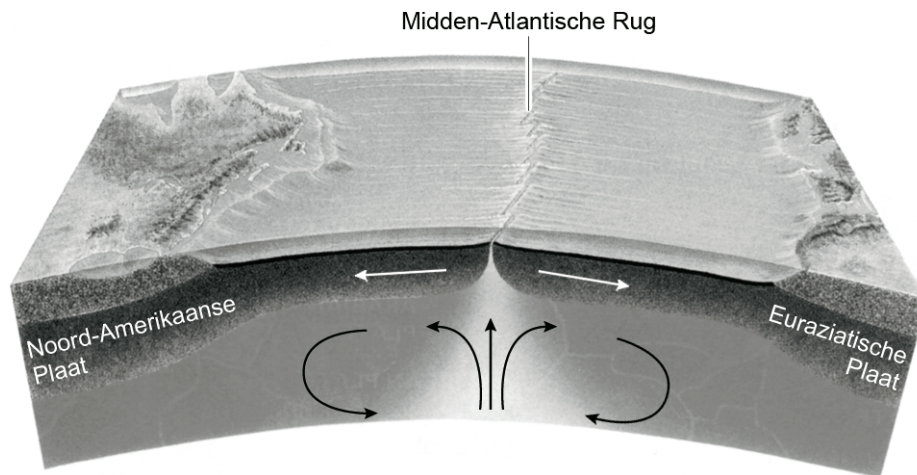
De cijfers in de tabel geven het percentage personen aan dat vermeldt de betreffende activiteit te doen.

vrij naar: Snel, E., G. Engbersen, A. Leerkes, Sociologische Gids, 2004-2 en www.eur.nl/fsw/staff/homepages/snel/artikel_transnationaal.pdf

Opgave 4 – Endogene en exogene krachten

bron 1

Een schematische doorsnede van een midoceanische rug

vrij naar: Press, F. en Raymond Siever, Understanding Earth second edition, 1998

Opgave 5 – Economie en buitenlandse handel van Indonesië

bron 1

**De belangrijkste import- en exportproducten van Indonesië, 2007
(in procenten van totaal)**

Uitvoer	
Olie en gas	21,8
Delfstoffen	11,5
Machines en elektrische apparatuur	10,8
Vet en eetbare oliën	8,7
Invoer	
Machines en elektrische apparatuur	32,7
Olie en gas	27,5
Onedele metalen	13,5

bron: EIU, 2006

bron 2

Werkgelegenheid in drie sectoren in Indonesië in procenten

	2007 (schatting)
Landbouw	43
Industrie	18
Diensten	39

bron: CIA-Factbook, december 2008

Opgave 7 – Wijkverbetering in Zwolle

bron 1

Wijkverbetering in Holtenbroek

De wijk Holtenbroek in Zwolle is een naoorlogse wijk met voornamelijk huurwoningen uit de jaren '50, '60 en '70 van de twintigste eeuw. In 2002 is een grootschalig project voor wijkverbetering gestart dat volgens de planning in 2010 klaar moet zijn.

Het project betreft onder meer de sloop en nieuwbouw van woningen, de bouw van een nieuw winkelcentrum, de bouw van een woonzorgcombinatie voor ouderen, de bouw van een wijkcentrum en een nieuw gebouwencomplex voor het Deltioncollege, een scholengemeenschap voor mbo. De nieuw te bouwen woningen zijn niet alleen huurwoningen maar ook koopwoningen, in diverse prijsklassen en types: van gewone tot luxe appartementen en van rijtjeshuizen tot vrijstaande eengezinswoningen.

*vrij naar: www.nieuwholtenbroek.nl en
www.zwolle.nl/cms/cms.nsf/AllByUNID*

bron 2

Foto A De situatie vóór de wijkverbetering in Holtenbroek

bron: www.image-upload.net/files/1621/holtenbroek

Foto B Nieuwbouw in Holtenbroek

bron: www.image-upload.net/files/1621/holtenbroek

Foto C Oude en nieuwe woningen in Holtenbroek

bron: www.holtenbroekonline.nl/album/images

Opgave 8 – De rivier de Maas en de Maaswerken

bron 1

Maatregelen om het overstromingsgevaar van de Maas te verkleinen (gebied tussen Heel en Buggenum in Limburg)

vrij naar: Project Maaswerken, ministerie van Verkeer en Waterstaat